

Gada ziņojums • Gada ziņojums • Gada ziņojums • Gada ziņojums • Gada ziņojums • Ga

2013

Eiropas ombuds

Saturs

Ievads	4
1. Īss 2013. gada apskats	6
2. Cik daudz sūdzību?	7
3. Pret ko?	10
4. Par ko?	11
5. Sasniegtie rezultāti	12
6. Galvenie temati	15
6.1. Pārredzamība	15
6.2. Ētikas jautājumi	17
6.3. ES pilsoņu piedalīšanās lēmumu pieņemšanā	20
6.4. ES finansēti projekti un programmas	22
6.5. Pamattiesības	23
6.6. Pakalpojumu kultūra	25
7. Kā mēs risinām lietas	27
8. Ombuda priekšlikumu izpilde	29
9. Attiecības ar ES iestādēm	30
9.1. Eiropas Parlaments	30
9.2. Eiropas Komisija	31
9.3. ES aģentūras	31
9.4. Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām	32
10. Attiecības ar tīkliem	33
11. Resursi	35
11.1. Budžets	35
11.2. Resursu izlietojums	35
11.3. Ombuda komanda	36
Kā sazināties ar Eiropas ombudu	37

Emīlijas O'Reilijas (*Emily O'Reilly*) video ievads Eiropas ombuda 2013. gada ziņojumam.
<http://europa.eu/!VG88FD>

Ar prieku piedāvāju jums 2013. gada ziņojumu.

Šis gads, protams, bija pārejas posma gads Eiropas ombuda institūcijai, kad profesors P. Nikifors Diamandurs (*P. Nikiforos Diamandouros*) atkāpās no amata un Eiropas Parlaments ievēlēja amatā mani. Man bija tas gods nodot amata zvērestu 30. septembrī.

Eiropas ombuda 2013. gada vēlēšanas
Vēlēšanas notika 2. un 3. jūlijā EP plenārsēdē Strasbūrā. Parlamenta Lūgumrakstu komitejas uzklauššanas notika 18. jūnijā. Bija seši kandidāti, no kuriem trīs bija Parlamenta deputāti, divi bija valstu ombudi — Īrijas un Nīderlandes, bet viens kandidāts bija no Eiropas Padomes.

Eiropas ombuda Emīlijas O'Reilijas zvērests Eiropas Savienības Tiesā 2013. gada 30. septembrī.
<http://europa.eu/!DW76Qk>

Ar šo zvērestu es uzņēmos atbildību, saskaņā ar kuru man būs jāievēro un jāturpina izcilās tradīcijas, kuras ieviesuši abi mani priekšgājēji — Jākobs Sēdermans (*Jacob Söderman*) un P. Nikifors Diamandurs (*P. Nikiforos Diamandouros*).

Roberta Metsola, EP deputāte
Lieliski dzirdēt uzslavas no dažādu politisko spēku pārstāvjiem, apsveicot Eiropas ombudu Diamandura kungu ar 10 gadiem grūta darba un attīstības.

Sēdermana kungs uzņēmās pienākumu izveidot jauno iestādi un nostiprināt to Eiropas politiskās dzīves un jaunās Eiropas pilsonības struktūrā pēc Māstrihtas līguma noslēgšanas, kas notika pirms 20 gadiem.

Profesors Diamandurs stājās amatā uzreiz pēc ES ievērojamās paplašināšanās, kad tajā iestājās desmit jaunas dalībvalstis, saskaroties ar visām šī perioda iespējām un izaicinājumiem. Ar vislielāko cieņu pateicos Diamandura kungam par palīdzību un atbalstu pārejas periodā.

Šobrīd es, trešais Eiropas ombuds, esmu uzņemusies šo pienākumu laikā, kad Eiropā notiek lieli satricinājumi.

Eiropas ombuda galvenais uzdevums ir pievērst uzmanību pilsoņu bažām un mazināt lielo plaisu starp pilsoņiem un ES iestādēm.

Es uzņemšos pienākumu palīdzēt Eiropas pilsoņiem, nodrošinot, ka Eiropas iestādes darbojas viņu interesēs.

Izpildot šo apņemšanos, es cieši sadarbošos ar Eiropas Parlamentu, ar valstu un reģionālajiem ombudiem, kā arī ar visu ombuda saimi.

To darot, es ievērošu Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, kas veido pamatu, uz kura ombuds var balstīt tiesiskuma veicināšanu Eiropas Savienībā. Es ievērošu arī labas pārvaldes un civildienesta principus.

Mans galvenais mērķis ir palīdzēt Eiropas līmenī nostiprināt pārskatatbildības un pārredzamības struktūras un iestādes, kā arī uzlabot demokrātijas kvalitāti Eiropas Savienībā.

Ceru, ka ar prieku iepazīsieties ar manu pirmo gada ziņojumu. Ziņojums ir rūpīgi sagatavots, lai atspoguļotu manu vēlmi padarīt ombuda institūciju pēc iespējas vieglāk pieejamu, kā arī uzlabot komunikāciju.

Sīkāku 2013. gada lietu apskatu, lūdzu, lasiet, izmantojiet šo saiti: [Labas pārvaldes prakse: Eiropas ombuda lēmumi 2013. gadā](#).

Strasbūrā, 2014. gada 31. martā

Emīlija O'Reilija

1 • Īss 2013. gada apskats

Eiropas ombuda institūcijai 2013. gads bija nozīmīgs: tika ievēlēts un stājās amatā jauns ombuds, nosakot jaunu kursu uz lielāku ietekmi, pamanāmību un nozīmīgumu. Turpmāk atspoguļoti daži no gada galvenajiem notikumiem.

Janvāris Komisijas dialogs ar nerelīgiskām grupām	Februāris Sākta "virpuļdurvju" izpēte	Marts Komisija atklāj dokumentus par Apvienotās Karalistes atteikšanos	Aprīlis Pasākums "Tā ir mūsu Eiropa"
			
Maijs Ombuds publico gada ziņojumu	Jūnijs Ombuds atrisina EUR 93 000 vērtu strīdu	Jūlijs Ievēl jaunu ombudu	Augusts Sākta izpēte attiecībā uz ES aģentūrām
			
Septembris Eiropas ombudu tīkla seminārs	Oktobris Jaunais ombuds stājās amatā	Novembris <i>Frontex</i> ziņojums par pamattiesībām	Decembris Komisija uzsāk izmeklēšanu Spānijas futbolā
			

2 • Cik daudz sūdzību?

23 245

Pilsoņi, kuriem Eiropas ombuds palīdzēja
2013. gadā

19 418

Ieteikumi, kas sniegti,
izmantojot interaktīvo
ceļvedi ombuda tīmekļa
vietnē

2 420

Sūdzības, kas reģistrētas
2013. gadā

1 407

Informācijas pieprasījumi,
uz kuriem atbildēja
ombuda dienesti

9

Izmeklēšanas lietas,
kuras uzsāktas pēc
ombuda paša
iniciatīvas

20

Slēgtas izmeklēšanas
lietas, kuras uzsāktas
pēc ombuda paša
iniciatīvas

341

Lietas, kurās uzsākta
izmeklēšana, pamatojoties
uz sūdzībām

441

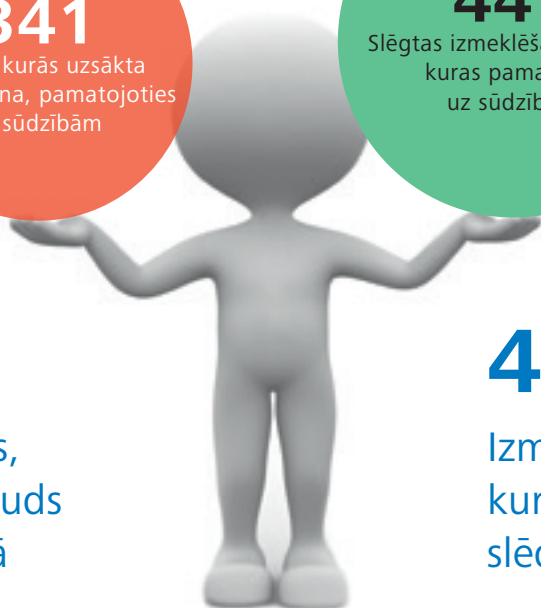
Slēgtas izmeklēšanas lietas,
kuras pamatotas
uz sūdzībām

350

Izmeklēšanas lietas,
kuras Eiropas ombuds
uzsāka 2013. gadā

461

Izmeklēšanas lietas,
kuras Eiropas ombuds
slēdza 2013. gadā

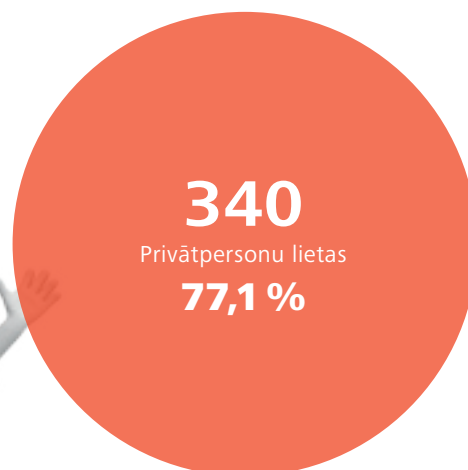

Cik daudz sūdzību?

441

Izmeklēšanas lietu, kuras Eiropas ombuds slēdza 2013. gadā, sūdzību avots

Valstis, no kurām saņemtas reģistrētās sūdzības, attiecībā uz kurām Eiropas ombuds sāka izmeklēšanu 2013. gadā

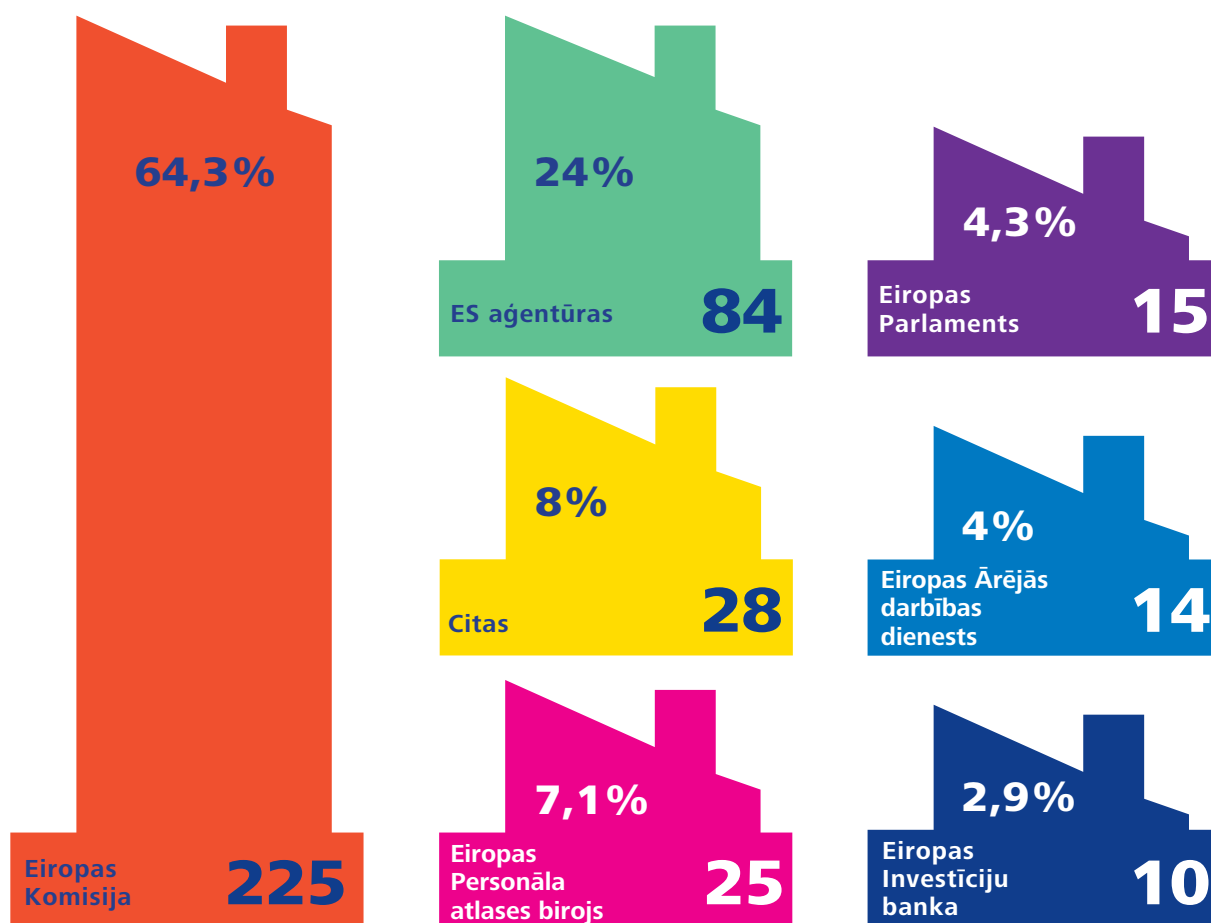

3 • Pret ko?

350

Iestādes, uz kurām attiecās izmeklēšanas lietas, kuras Eiropas ombuds izskatīja 2013. gadā

I piezīme. Ombuds 2013. gadā pēc savas iniciatīvas sāka divas izmeklēšanas lietas saistībā ar vairāk nekā vienu iestādi. Tāpēc procentuālais kopskaits pārsniedz 100 %.

II piezīme. Ombuds 2013. gadā pēc sūdzības sāka astoņas izmeklēšanas lietas attiecībā uz vairāk nekā vienu iestādi. Tāpēc procentuālais kopskaits pārsniedz 100 %.

4 • Par ko?

Jomas izmeklēšanas lietām, kuras Eiropas ombuds slēdza 2013. gadā

Informācijas un publiskas dokumentu pieejamības pieprasījumi (pārredzamība)

Komisija kā Līgumu uzraudzītāja¹

Institucionāli un politiski jautājumi²

Pārvalde un civildienesta noteikumi

Konkursi un atlases procedūras (tostarp stažieri)

Līguma slēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršana

Līgumu izpilde

Piezīme. Dažās lietās ombuds veica izmeklēšanu attiecībā uz divām vai vairākām jomām.
Tāpēc procentuālais kopskaits pārsniedz 100 %.

1. Līguma par Eiropas Savienību (LES) 17. pants paredz, ka Komisija "nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu".

2. Šī sadaļa attiecas uz dažādām sūdzībām, kas vērstas pret iestādēm saistībā ar to politikas izstrādes darbībām vai vispārējo darbību.

5 • Sasniegtie rezultāti

2 354

Eiropas ombuda rīcība pēc sūdzību saņemšanas
2013. gadā

Rezultāts izmeklēšanas lietās, kuras Eiropas ombuds slēdza 2013. gadā

Lietu atrisinājusi iestāde vai panākts mierizlīgums

118 25,6 %

Nav pamatojuma turpmākai izmeklēšanai

202 43,8 %

Kļūda pārvaldē nav konstatēta

120 26 %

Gadījumi, kad tika konstatētas kļūdas pārvaldē

50 10,8 %

Cits

19 4,1 %

Piezīme. Dažas lietas ombuds slēdza divu vai vairāku iemeslu dēļ. Tāpēc procentuālais kopskaits pārsniedz 100 %.

Izmeklēšanas lietās, kurās Eiropas ombuds konstatēja kļūdas pārvaldē 2013. gadā

Iestādei adresēti aizrādījumi

40 80 %

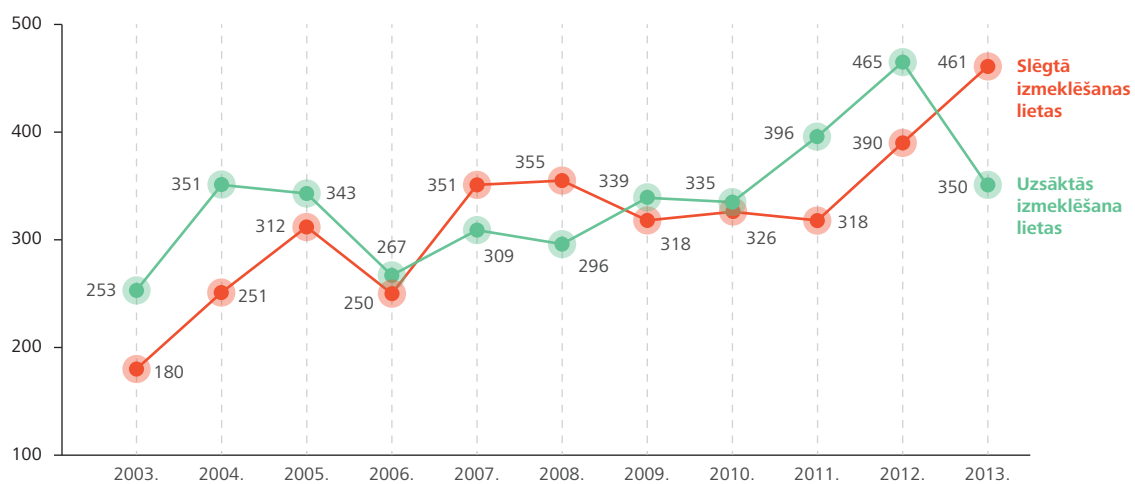
Iestāde pilnīgi vai daļēji atzinusi ieteikumu projektu

9 18 %

Īpašais ziņojums

1 2 %

Eiropas ombuda izmeklēšanas lietu skaita izmaiņas

Vidēji 13 mēneši

Izmeklēšanas ilgums lietās,
kuras Eiropas ombuds slēdza
2013. gadā

22 %

lietu, kas slēgtas
3 mēnešu laikā

37 %

lietu, kas slēgtas
3–12 mēnešu laikā

14 %

lietu, kas slēgtas
12 līdz 18 mēnešu
laikā

27 %¹

lietu, kas slēgtas vairāk
nekā 18 mēnešu laikā

1. Dažos sarežģītos gadījumos nepieciešams veikt vairākas apspriešanās kārtas ar sūdzības iesniedzēju un attiecīgo iestādi. Šādā veidā Eiropas ombuda birojs ne tikai pilnībā noskaidro faktus, bet arī tiecas panākt risinājumu, kas ir pieņemams abām pusēm.

Sīkāku 2013. gada lietu apskatu, lūdzu, lasiet, izmantojot šo saiti: [Labas pārvaldes prakse: Eiropas ombuda lēmumi 2013. gadā](#).

6.1. Pārredzamība

Sūdzības, kas attiecas uz pārredzamības trūkumu, pastāvīgi ir sūdzību Eiropas ombudam saraksta augšgalā. Nu jau vairākus gadus no 20 % līdz 30 % sūdzību, ko izmeklē ombuda birojs, attiecas uz pārredzamības jautājumiem. Visbiežāk risinātie pārredzamības jautājumi ir iestāžu atteikšanās nodrošināt piekļuvi dokumentiem un/vai informācijai, sanāksmes aiz slēgtām durvīm, kā arī neskaidrais veids, kā iecel ES ekspertu grupu dalībniekus. Publiska piekļuve dokumentiem ir viena no tiesībām, kas garantēta [ES Pamattiesību hartā](#).

Viena no izmeklēšanām, kuru slēdza 2013. gadā, attiecās uz dokumentiem par [Apvienotās Karalistes atteikšanos no ES Pamattiesību hartas](#). Atteikšanās bija nozīmīgs jautājums starpvalstu sarunās, kuru rezultātā tika pieņemts Lisabonas līgums. [Eiropas Komisijas](#) dienesti šajā sakarā bija izstrādājuši

dokumentus. Vēloties uzzināt, kādēļ Apvienotās Karalistes pilsoņiem nav tādas pašas tiesības kā pārējiem ES pilsoņiem, NVO no Briseles [Eiropas Pilsoņu rīcības dienests](#) (ECAS) lūdza apskatīt dokumentus. Komisija atteicās tos atklāt, apgalvojot, ka nepieciešams aizsargāt gan saņemto juridisko konsultāciju informāciju, gan tās iekšējo lēmumu pieņemšanas procesu.

Pēc tam NVO iesniedza sūdzību ombudam. Pēc dokumentu pārbaudes ombuds secināja, ka Komisijas argumenti atteikumam nav pārliecinoši. Pēc tam, kad ombuds izteica asu kritiku Komisijai par nopietnu kļūdu pārvaldē, Komisija izsniedza visus pieprasītos dokumentus.

 #4

Citizens' House
EUobserver.com @ecas_europe wins access to EU documents on UK opt-outs
euobserver.com/institutional/...

EUobserver
NGO wins access to EU documents on UK opt-outs
A five-year struggle to access documents came to an end on Monday when the EU ombudsman welcomed the European Commission's move to release papers concerning negotiations on the EU's rights' charter.

RETWEETS: 2 FAVORS: 3

01:35 - 5 mars 2013

Citizens' House
EUobserver.com ziņo: ECAS uzvar jautājumā par piekļuvi ES dokumentiem par Apvienotās Karalistes atteikšanos.

NVO iegūst piekļuvi ES dokumentiem par Apvienotās Karalistes izvairīšanos
Piecu gadu cīņa par piekļuvi dokumentiem beidzās pirmdienā, kad ES ombuds uzteica Eiropas Komisijas rīcību, tai nolemjot atklāt dokumentus attiecībā uz pārrunām par ES tiesību hartu.

Kāda cita lieta attiecās uz [pārredzamības reģistru](#), kuru kopīgi uztur Eiropas Komisija un [Eiropas Parlaments](#). Šo lobistu reģistru izveidoja, lai ES lēmumu pieņemšanas procesu padarītu pārredzamāku un ļautu sabiedrībai uzzināt, kas tiecas ietekmēt ES lēmumu pieņemējus. Tajā sniegta informācija par ES iestāžu lobistiem, par to, kā intereses tie pārstāv un cik lielas summas šādā veidā iegulda. Tajā var brīvprātīgi reģistrēties uzņēmumi, konsultāciju uzņēmumsabiedrības, pašnodarbināti konsultanti, arodapvienības, akadēmiskās iestādes, NVO, organizācijas, kuras pārstāv reliģiskas kopienas, organizācijas, kuras pārstāv vietējās, reģionālās un pilsētu pašvaldības, un citi, kas lobē ES iestādes. Līdz šim to ir izdarījuši aptuveni 6500 lobisti.

Andrew Duff, EP deputāts
Jaunā ombuda pienākumu pildītāja O'Reilija saka: "Ja tā ir sabiedrības nauda, tai ir jābūt redzamai", citēts euobserver.com. Labi teikts, Eiropas ombuds!

"Ja tā ir sabiedrības nauda, tai ir jābūt redzamai"
ES galvaspilsēta ir pārpludināta ar slepenu lobēšanas un "virpuļdurvju" gadījumiem. O'Reilija, jaunievēlētais ombuds, apsola satricināt mulsinošo vienprātību.

NVO ["Friends of the Earth Europe"](#) iesniedza sūdzību Komisijai par to, ka divi starptautiski uzņēmumi reģistrā ir norādījuši nepamatoti samazinātus tēriņus attiecībā uz lobēšanas darbībām. Neapmierinoties ar Komisijas atbildi, organizācija ["Friends of the Earth Europe"](#) iesniedza sūdzību ombudam par to, ka Komisija nav atbilstīgi risinājusi tās sūdzību un ka iestāde ir atteikusies piešķirt piekļuvi visiem attiecīgajiem dokumentiem.

Ombuds [izteica kritiku Komisijai](#) par tās nespēju pietiekami paskaidrot NVO iemeslus tās argumentu noraidīšanai. Turklāt ombuds aicināja Komisiju, pārskatot reģistru, pilnībā ņemt vērā [pārredzamības un integritātes principus, lobējot Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju \(OECD\)](#). Ombuds iestādei ieteica sistemātiski informēt lobistus un citus interešu pārstāvjus, ka to vārdus atklās pēc sabiedrības pieprasījuma sniegt informāciju par lobēšanas darbībām.

Lai nodrošinātu ES iestāžu lielāku pārredzamību, ombuds, tagad plaši saukts par ["ES pārredzamības aizbildni"](#), parasti 28. septembrī Briselē rīko semināru — Starptautisko dienu ["Tiesības zināt"](#). Šādu dienu izveidoja 2003. gadā, kad piekļuva informācijai no tās turētājiem visā pasaulē. 2013. gadā pasākums ar nosaukumu ["Starptautiskā diena "Tiesības zināt" — ES pārredzamība: kur mēs šobrīd esam?"](#) bija veltīts tam, lai noteiktu, kādi panākumi gūti pēdējās desmitgades laikā attiecībā uz pārredzamību ES iestādēs. Pasākumu, kuru tiešsaistē straumēja tīmeklī, apmeklēja vairāk nekā 175 pārstāvji no apvienībām, NVO, uzņēmumiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, preses, reģionu un valstu pārstāvniecībām un citām ES iestādēm.

Eiropas ombuda rīkotais pasākums: 2013. gada Starptautiskā diena "Tiesības zināt". <http://europa.eu/INW39BN>

T

#6

[Sūtīt](#)

Pascoe Sabido
@pascoesabido

.@EUombudsman has pushed Commission to improve Conflicts of Interest policy to include 'perceived' Col. It's about trust in EU #11rtkdEO

Retweets: 4 Likes: 1

03/13 - 27 sept. 2013

Pascoe Sabido @pascoesabido · 27 sept.

@OBYHITS agree! It's also about public pressure on @EUombudsman to give it mandate to really pursue it #11rtkdEO

Pascoe Sabido

ES ombuds ir mudinājis Komisiju uzlabot interešu konflikta politiku, lai iekļautu "šķietamu" interešu konfliktu. Tas ir nolūkā nodrošināt uzticēšanos Eiropas Savienībai.

6.2. Ētikas jautājumi

Ombuds 2013. gadā saņēma ievērojamu skaitu sūdzību, kas saistītas ar ētikas jautājumiem, piemēram, interešu konfliktu un "virpuļdurvju" prakse ES iestādēs. Terminu "virpuļdurvis" izmanto, lai raksturotu situāciju, kad publiskā sektora darbinieki aiziet uz cieši saistītu amatu privātā sektorā vai otrādi.

Ņemot vērā, ka ES pārvaldē ētiskas rīcības priekšzīmei ir neapšaubāmi liela nozīme, ombuds publicēja [civildienesta principus](#) un

ētikas pamatnostādnes, kuras vispirms nonāca pie ombuda biroja darbiniekiem, bet pēc tam tās izplatīja citu ES iestāžu darbiniekiem. Turklāt ombuds ir atkārtoti uzsvēris, ka ES pārvaldē attiecībā uz ētisku rīcību ir cieši jāievēro “zelta standartī”.

Eiropas ombuda *ad hoc* ētikas komitejas gadījums 2013. gadā.
<http://europa.eu/lbb48Cq>

Ievērojamākais “virpuļdurvju” gadījums 2013. gadā bija [pensionēta augsta ranga Komisijas ierēdņa atkārtota iecelšana par Komisijas *ad hoc* ētikas komitejas priekšsēdētāju](#). Trīs cilvēku komiteja sniedz [Komisijai](#) ieteikumus par ētikas jautājumiem. Piemēram, ja bijušais Komisijas loceklis vēlas strādāt darbā privātajā sektorā un tas var apdraudēt Komisijas godīgumu, komiteja var šo jautājumu izskatīt. Bijušais ierēdnis tajā laikā strādāja lielā advokātu birojā, kas sniedza konsultācijas vairākiem klientiem, tostarp tabakas nozares uzņēmumam.

Trīs NVO, t. i., “[LobbyControl](#)”, “[Corporate Europe Observatory](#)” un “[Corporate Accountability International](#)”, iesniedza sūdzību ombudam par atkārtoto iecelšanu amatā, apgalvojot, ka pastāv interešu konflikts, jo bijušais ierēdnis savā saskarsmē ar Komisiju pārstāv privātas intereses, tādēļ neatbilst neatkarības prasībām.

Sākumā Komisija noraidīja sūdzības iesniedzēju argumentus, uzsverot, ka sūdzības iesniedzējiem nav nekādu pierādījumu par konkrētu interešu konfliktu. Pēc ombuda domām tikai iespēja, ka komitejas priekšsēdētāju varētu ietekmēt privātas intereses, ir nepieņemama. Komisija, visbeidzot, izpildīja ombuda ieteikumu un [iecēla jaunu komitejas priekšsēdētāju](#).

Tā paša gada laikā ombuds izmeklēja vēl kādu svarīgu [sūdzību par interešu konfliktu](#), kas bija saistīta ar [Eiropas Centrālo banku](#) (ECB). ECB priekšsēdētājs Mario Dragi (*Mario Draghi*) ir arī grupas “[Group of Thirty](#)” dalībnieks. Šo grupu veido augsta līmeņa pārstāvji no centrālām bankām, starptautiskām valstu finanšu iestādēm, privātbankām un ieguldījumu sabiedrībām, kā arī politiķi un akadēmiķi. Tajā apspriež svarīgas starptautiskas ekonomikas un finanšu jomas izmaiņas un politikas izstrādes un publicē ziņojumus.

NVO “[Corporate Europe Observatory](#)” (CEO) iesniedza sūdzību ombudam, ka priekšsēdētāja dalība grupā kaitē bankas neatkarībai, reputācijai un godīgumam. CEO uzskatīja, ka grupa ir “lobēšanas instruments” privātu finanšu interešu pārstāvībai un aicināja ECB pieprasīt M. Dragi atstāt grupu.

Ombuds pēc grupas dalībnieku statusa, finansējuma un mērķu analīzes atklāja, ka patiesībā M. Dragi dalība grupā ir savienojama ar viņa ECB priekšsēdētāja amatu. Analīze arī atklāja, ka grupu nevar uzskatīt par lobēšanas vai interešu grupu, bet to drīzāk var uzskatīt par viedokļu apmaiņas forumu. Tomēr ombuds piebilda, ka, ņemot vērā ECB sākotnēji neadekvāto atbildi sūdzības iesniedzējam, tam patiesi bija pamatojums izteikt bažas par šo jautājumu. Ombuds slēdza lietu, iesakot ECB uzlabot pārredzamības līmeni, norādot priekšsēdētāja tīmekļa vietnē dalību grupā, kā arī veikt nepieciešamos pasākumus, lai vēl vairāk uzlabotu kvalitāti savai saziņai ar sabiedrību.

Ombuds 2013. gadā arī sāka [izmeklēšanas lietu](#) attiecībā uz to, kā Komisija ievieš noteikumus par interešu konfliktu “virpuļdurvju” lietās. Tas notika pēc sūdzības saņemšanas no “[Corporate Europe Observatory](#)”, “[Greenpeace](#)”, “[LobbyControl](#)” un “[Spinwatch](#)” par to, ka Komisija nav pienācīgi rīkojusies šādos gadījumos, un tas, iespējams, notiek sistemātiski.

Citā gadījumā vācu NVO iesniedza sūdzību ombudam par to, ka [Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde](#) (EFSA) nav pienācīgi rīkojusies iespējamā interešu konfliktā, kad tās ģenētiski modificēto organismu (GMO) nodaļas vadītājs sāka strādāt biotehnoloģiju uzņēmumā. Aģentūra ir atbildīga par risku attiecībā uz pārtikas nekaitīgumu novērtējumu Eiropas Savienībā. Tās uzdevums ir sadarbībā ar valstu iestādēm un citām ieinteresētajām personām sniegt neatkarīgas zinātniskās konsultācijas un informāciju par esošajiem un nākotnes riskiem.

Ombuds izmeklēšanā patiesi atklāja, ka EFSA nav pilnībā izvērtējusi iespējamo interešu konfliktu, un aicināja uzlabot noteikumus un procedūras, lai nākotnē šādu konfliktu nepieļautu. Aģentūra piekrita ombuda ieteikumam, bet [tikai daļēji](#): tā uzlaboja noteikumus un procedūras, bet izteikti asi noliedza iespējamā interešu konflikta faktu.

Veicot savas vizītes uz ES aģentūrām ombuds atzinīgi novērtēja [Eiropas Ķīmiskā aģentūra](#) (ECHA) veiktos pasākumus, lai [uzlabotu tās pārvaldes kvalitāti](#). Šīs vizītes ir paredzētas, lai pārliecinātos, vai aģentūras ievēro labas pārvaldes principus, piemēram, pārredzamību un augstus ētikas standartus. ECHA pieņēma jaunu interešu konflikta politiku un ieviesa pasākumus lielākas pārredzamības nodrošināšanai, kas identificētu iespējamus interešu konfliktus, vienkāršotu piekļuvi dokumentiem un sniegtu informāciju konkursa pretendentiem un darbuzņēmējiem.

Papildus minētajam ombuds izskatīja vairākas sūdzības, kas bija radījušas bažas par ieinteresēto personu grupu, ekspertu grupu un citu svarīgu ES darba grupu sastāvu, kas varētu kaitēt pārredzamībai un līdzsvarotībai. No šādām lietām visnozīmīgākā bija pret [Eiropas Banku iestādi](#) (EBI). Iestādes uzdevums ir nodrošināt efektīvu un konsekventu regulēšanu un uzraudzīšanu visā Eiropas banku sektorā. Pirms standartu, pamatnostādņu un ieteikumu pieņemšanas EBI ir jāapspriežas ar Banku nozares ieinteresēto personu grupu (*Banking Stakeholder Group* (BSG)). Grupu veido 30 banku nozares pārstāvji un banku darbinieki, mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), patērētāji, banku pakalpojumu izmantotāji un citas personas.

Ombuda izmeklēšanas patiesi atklāja [līdzsvarotības trūkumu, EBI atlasot nozares, patērētāju, lietotāju un darbinieku pārstāvjus](#). Jo īpaši ombuds izteica kritiku EBI par to, ka katrā kategorijā nav nodrošināta ģeogrāfiskā līdzsvarotība, un ieteica nākotnē izvairīties no tāda riska, ka kādas dalībvalsts pārstāvība būtu pārmērīga. Iestāde izteica gatavību pārskatīt savu pieeju, ņemot vērā ombuda izteikto kritiku.

6.3. ES pilsoņu piedalīšanās lēmumu pieņemšanā

Kopš spēkā stājās [Lisabonas līgums](#) un [ES Pamattiesību harta](#) kļuva juridiski saistoša, ombuds ir saņēmis aizvien pieaugošu daudzumu sūdzību attiecībā uz pilsoņu tiesību jomu, jo īpaši par tiesībām piedalīties ES lēmumu pieņemšanas procesā.

Piemēri pilsoņu dalībai ir [Eiropas Komisijas sabiedriskās apspriešanas](#) un [Eiropas pilsoņu iniciatīva](#) (ECI), ar kuru viens miljons pilsoņu var pieprasīt [Komisijai](#) ierosināt ES tiesību aktus. Turklāt Lisabonas līgumā noteikts, ka iestādes uztur “atklātu un pastāvīgu dialogu ar pilsonisko sabiedrību”.

Komisija regulāri rīko dialoga seminārus šajā kontekstā. Tomēr, kad šādu semināru ar Komisiju pieprasīja [Eiropas Humānistu federācija](#) (EHF), Komisija to atteica. EHF, kas pārstāv 50 humānistu organizācijas no vairāk nekā 20 valstīm, vēlējas pārrunāt izņēmumu baznīcām, kuru nosaka Eiropas nodarbinātības noteikumi. Komisija savu

atteikumu paskaidroja, minot nepieciešamību respektēt baznīcu un reliģisko organizāciju statusu. Federācija iesniedza sūdzību ombudam, kurš [Komisijai lūdza izveidot skaidrus noteikumus](#) dialogam ar reliģiskām un nereliģiskām organizācijām.

Vēl kāds svarīgs aspekts saistībā ar pilsoņu piedalīšanos ir daudzvalodība, kuru garantē Lisabonas līgums. Kāds Īrijas pilsonis iesniedza sūdzību ombudam par to, ka [Eiropas Parlaments](#) kopš 2007. gada, kad īru valodai piešķīra ES oficiālās valodas statusu, nav spējis padarīt savu tīmekļa vietni pieejamu īru valodā. Pēc ombuda iejaukšanās Parlaments piekrita piedāvāt īru valodā ne tikai tās tīmekļa vietnes sadaļas, kurās sabiedrība ir aicināta mijiedarboties ar Parlamentu, bet [piedāvāt īru valodā visu tīmekļa vietni](#).

Katru gadu ombuds rīko nozīmīgu pasākumu pilsoņiem, kurā tiecas iesaistīt augsta ranga ES politiķus dialogā ar pilsoņiem. Šī interaktīvā pasākuma mērķauditorija ir pilsoņi, apvienības, NVO, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, uzņēmumi, žurnālisti, reģionu un valstu pārstāvniecības, citu ES iestāžu pārstāvji un citas ieinteresētās personas. Pasākums 2013. gadā notika kā daļa no [Eiropas Pilsoņu gada \(2013. gada\)](#) ar nosaukumu “[Tā ir mūsu Eiropa. Būsim aktīvi!](#)”. Tas piesaistīja vairāk nekā 400 dalībniekus.

Pasākuma galvenie temati bija risinājuma meklēšana ekonomikas krīzei un veidi, kā Eiropu padarīt tīru un veselu. Tika demonstrētas vairākas veiksmīgas iedzīvotāju iniciatīvas. Ombuds organizēja pasākumu, lai palīdzētu pievērst uzmanību Eiropas pilsoņiem un tam, kā tie var dot konkrētu ieguldījumu ES veidošanā (izmantojot [Eiropas pilsoņu iniciatīvu](#) (ECI), iesniedzot sūdzību Eiropas ombudam vai mobilizējot lielu skaitu pilsoņu iedzīvotāju iniciatīvu ierosināšanai).

Eiropas ombuda pasākums "Tā ir mūsu Eiropa. Būsim aktīvi!" 2013. gadā. <http://europa.eu/!jK97CQ>

Twitter
#7

Eiropas ombuds
Iepazīstieties ar "Right2Water", "G1000org", "Fraternité 2020", "Let's do it! World" un citiem pilsoņu ierosinātiem projektiem Eiropas ombuda pasākumā Eiropas Pilsoņu gads (2013. gads) — "Tā ir mūsu Eiropa. Būsim aktīvi!" 2013. gada 23. aprīlī.

Storyify
#2

Tā ir mūsu Eiropa. Būsim aktīvi!
Pasākums pilsoņiem, ko organizēja Eiropas ombuda birojs 2013. gada 23. aprīlī plkst. 09:30–12:30 Eiropas Parlamentā, Briselē, Jozefa Antala ēkā, 2Q2 telpā. Parālēlie pavadošie pasākumi notika vairākos EP informācijas birojos visā Eiropā.

Ombudu arī uzaicināja teikt runu **Eiropas Pilsoņu gada (2013. gada) noslēguma konferencē** Viļņā, Lietuvā, un tas bija Lietuvas kā ES prezidentvalsts pēdējais nozīmīgākais pasākums. Ombuda runā galvenokārt tika uzsvērts ES pilsonības jautājums un Savienības turpmāka veidošana. Savā runā ombuds apliecināja, ka pašreizējā krīze nav tikai ekonomikas, bet arī identitātes un leģitimitātes krīze. Viņa mudināja ES iestādes nopietnāk iesaistīt pilsoņus Savienības integrācijas procesā un pretoties augstprātības un savtīguma kārdinājumam. Viņa arī iedrošināja pilsoņus izmantot savas pilsoņu tiesības, piemēram, piedaloties Eiropas Parlamenta vēlēšanās, tādējādi liekot ar sevi rēķināties un patiesi ietekmējot notikumus ES līmenī.

Papildus **sarunām par ES pilsonību** ombuds savā Lietuvas vizītē arī tikās ar NVO un uzņēmumu pārstāvjiem un žurnālistiem.

6.4. ES finansēti projekti un programmas

Katru gadu ombuds saņem lielu skaitu sūdzību no uzņēmumiem, NVO, universitātēm, pašvaldībām un citām juridiskām personām, kuras iesaistītas ES finansētos projektos un programmās. Šīs sūdzības pārsvarā ir saistītas ar novēlotu samaksu, līgumiskiem strīdiem, problēmām ar uzaicinājumiem iesniegt piedāvājumus un pārredzamības trūkumu galvenokārt tādēļ, ka ES iestādes atsakās nodrošināt piekļuvi dokumentiem vai informācijai.

Maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un citām mazākām uzņēmumu vienībām var rasties nopietnas grūtības, ja **Eiropas Komisija** tām laicīgi nesamaksā. Ombuds regulāri apspriežas ar uzņēmumiem par šo jautājumu un par citiem birokrātiskiem šķēršļiem, ar kuriem tie saskaras. gadu gaitā ombuds ir veicis vairākas izmeklēšanas pēc paša iniciatīvas attiecībā uz novēlotu samaksu un lūdzis Komisijai ziņot par paveikto un iesniegt maksājumu statistiku.

Vienu šādu izmeklēšanu ombuds sāka 2013. gadā. Tajā tiecās noskaidrot, kādi ir Komisijas rādītāji maksājumu savlaicīgā izmaksāšanā darbuzņēmējiem un dotāciju un subsīdiu saņēmējiem.

Ombuds Komisijai lūdza iesniegt aktuālu informāciju par situāciju un pasākumiem, ko Komisija veikusi, lai atrisinātu problēmu. Komisijas iesniegtie ziņojumi liecināja par kavēto maksājumu skaita un monetārās vērtības samazināšanos. Tomēr **problēmas joprojām pastāv**. Piemēram, ir pieaudzis kavēto maksājumu dēļ kopējais uzkrājušos procentu daudzums. Ombuds turpinās šo jautājumu uzraudzīt.

Eiropas ombuds 2013. gadā atrisina strīdu par EUR 93 000 maksājumu. <http://europa.eu/!wx94mB>

Vienā no 2013. gada galvenajām lietām ombuds palīdzēja atrisināt **strīdu par EUR 93 000 maksājumu** starp kādu Francijas NVO un Komisiju saistībā ar ES finansētu pētniecības un tehnoloģiju projektu Krievijā. NVO **Zemes datu apmaiņas tīkls izglītībai un zinātnei** (*Earth Data Network for Education and Scientific Exchange, EDNES*), kas bija projekta koordinatore, veiksmīgi īstenoja projektu. Tomēr Komisija mēģināja atgūt EUR 93 000 no NVO, jo tā bija noslēgusi apakšuzņēmuma līgumu ar Krievijas uzņēmumu, kas saskaņā ar līgumu nebija atļauts.

EDNES iesniedza sūdzību ombudam, kas izmeklēšanā secināja, ka Komisija pati atzinusi to, ka NVO rīkojusies labticīgi, veiksmīgi pabeigusi projektu un visos

posmos informējusi Komisiju par projekta organizatorisko struktūru, attiecībā uz ko Komisija ne reizi nav iebildusi. Ombuds prasību pēc atmaksas uzskatīja par nesamērīgu un netaisnīgu, kā arī pašas NVO eksistenci apdraudošu, jo to vada brīvprātīgie, kuri nesaņem nekādu atalgojumu. Rezultātā ombuds pārliecināja Komisiju atteikties no atmaksāšanas.

6.5. Pamattiesības

Papildus Pamattiesību hartas noteikumiem paplašinātām pilsoņu tiesībām, uz kurām ombuds atsaucas izmeklēšanu laikā, ombuds arī aplūko citus ES pārvaldes pamattiesību pienākumus.

Visievērojamākā lieta pamattiesību jomā 2013. gadā bija saistīta ar **Eiropas Aģentūras operatīvās sadarbības vadībai pie dalībvalstu ārējām robežām** (*Frontex*) atteikšanos izveidot sūdzību mehānismu. *Frontex* koordinē dalībvalstu sadarbību ES ārējās robežas drošības un nelegālās imigrācijas jomā. Pamattiesību harta ir juridiski saistoša *Frontex* aģentūrai, jo tā ir ES regula, kas nosaka papildu pamattiesību pienākumus aģentūrai.

Ombuds 2013. gadā uzdeva *Frontex* vairākus jautājumus par to, kā aģentūra izpilda šos pienākumus, kā arī veica sabiedrisko apspriešanu, kurā guva informāciju no pilsoņiem, cilvēktiesību NVO un citām organizācijām. Ombuds noskaidroja, ka kopumā *Frontex* ir progresējusi, risinot pamattiesību jautājumus. Tomēr ieteica *Frontex* izveidot sūdzību mehānismu, lai varētu nepastarpināti saņemt migrantu un citu ietekmēto personu sūdzības. Aģentūra noraidīja ieteikumu, paskaidrojot, ka atsevišķi atgadījumi ir tikai attiecīgās dalībvalsts atbildība.

Ombuds nepiekrīta *Frontex* argumentam un iesniedza Eiropas Parlamentam **īpašo ziņojumu**, lūdzot to atbalstīt *Frontex* pārliecināšanā pārskatīt savu pieeju. Tas notika pēc traģēdijas pie Itālijai piederošās salas Lampeduzas krastiem 2013. gada beigās, kad gāja bojā vairāki simti migrantu.

Eiropas ombuda 2013. gada īpašais *Frontex* ziņojums.
<http://europa.eu/!kv96RH>

g+

#1

Any the **humanrights** of asylum seekers the responsibility of the EU or the member states?

"Against the backdrop of the **humanrights** report and other recent humanitarian catastrophes in the Southern, it is clear that **Frontex** does already still-compliance from immigrants and other affected persons. I do not accept **Frontex** view that human rights infringements are exclusively the responsibility of the member states concerned."

You can read the press releases and other documents concerning the case here: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release-faces/en/52487/html.bookmark>

The photos are from the **Frontex** website.

Vai patvēruma meklētāju **#cilvēktiesības** (**#humanrights**) ir ES vai atsevišķu tās dalībvalstu atbildība?

"Pēc **#Lampedusa** traģēdijas un citām nesēnām humanitārām katastrofām pie ES robežām ir ārkārtīgi svarīgi, lai **Frontex** nepastarpināti risinātu sūdzības no imigrantiem un citām ietekmētajām personām. Es neesmu vienprātis ar **Frontex** par to, ka cilvēktiesību apdraudējums ir tikai iesaistītās dalībvalsts atbildība."

Paziņojumu presei un citus dokumentus par šo lietu iespējams izlasīt šeit: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release-faces/en/52487/html.bookmark>

Fotoattēli ir no **#Frontex** tīmekļa vietnes.

Kādā citā ar pamattiesībām saistītā lietā ombuds secināja, ka **Komisija nav pārsniegusi** savas pilnvaras, rīkojot fotoizstādi par viena dzimuma pāriem. Pasākums ar nosaukumu "Dažādas ģimenes — viena mīlestība" notika **Komisijas** telpās ar Komisijas priekšsēdētāja vietnieces Viviānas Redingas (*Viviane Reding*) atbalstu; komisāre ir atbildīga par diskriminācijas novēršanas jautājumiem. Izstādē bija izvietoti aicinājumi juridiski atzīt viena dzimuma laulību, kā arī lesbiešu pāriem nodrošināt iespēju veikt mākslīgo apaugļošanu

ar medicīnas līdzekļu palīdzību. Izstādi organizēja [Starptautiskās lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu un interseksuāļu asociācijas \(ILGA\)](#) Eiropas nodaļa.

Kāds pilsonis iesniedza sūdzību ombudam, apgalvojot, ka Komisija ir pārsniegusi savas pilnvaras, rīkojot izstādi un sniedzot savu atbalstu, jo ES nav kompetenta laulības, ģimenes un medicīniskās apaugļošanas jomā. Sūdzības iesniedzējs arī uzskatīja, ka Komisija ir diskriminējusi tos ES pilsoņus, kuriem ir no izstādē paustā atšķirīgs viedoklis.

Ombuds piekrita Komisijas paskaidrojumam, ka tai ir juridisks pienākums apkarot diskrimināciju, tostarp seksuālās orientācijas dēļ, un tādējādi tai bija tiesības rīkot izstādi, ar kuras palīdzību tiecās veicināt diskriminācijas novēršanu. Ombuds slēdza lietu, sniedzot ieteikumu Komisijai nākotnē izstādēs izmantot atrunu, lai nerastos priekšstats, ka Komisija atbalsta visus ziņojumus izstādēs, ko tā rīko.

Citā svarīgā lietā bijušais [Pamattiesību aģentūras \(Fundamental Rights Agency, FRA\)](#) darbinieks [Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai \(OLAF\)](#) norādīja uz to, ka aģentūrā ir pārkāpumi. OLAF uzsāka izmeklēšanu, taču lietu slēdza un atteicās norādīt lietas slēgšanas iemeslus sūdzības iesniedzējam.

OLAF iebilda, ka tam nebija pienākuma norādīt iemeslus un ka bija jāaizsargā izmeklēšanu konfidencialitāte un iestādes neatkarība. [Ombuds noraidīja OLAF argumentus](#) un uzsvēra, ka visām ES iestādēm ir jāinformē pilsoņi par saviem lēmumiem, un tas neietver konfidenciālas informācijas atklāšanu.

6.6. Pakalpojumu kultūra

Viena no Eiropas ombuda svarīgākajām prioritātēm ir veicināt ES pārvaldes iestāžu pakalpojumu kultūru. Ombuds 2013. gadā publicēja [Eiropas labas administratīvās prakses kodeksa](#) jaunu versiju. Ombuds arī tikās ar dažādu ES iestāžu un aģentūru visu līmeņu ierēdņiem, lai pievērstu uzmanību nepieciešamībai stingri ievērot pakalpojumu kultūru attiecībā uz iedzīvotājiem.

Eiropas ombuda Spānijas futbola lieta 2013. gadā.
<http://europa.eu/tqk68cj>

Pastāvīga ES pārvaldes problēma ir pārmērīga kavēšanās. Ombuds risināja liela apjoma lietu par [Komisijas](#) bezdarbību vairāk nekā četrus gadus garumā saistībā ar sūdzību par valsts atbalstu četriem Spānijas futbola klubiem. Ieguldītāji Eiropas futbola klubos bija iesnieguši sūdzību Komisijai, ka Spānija pārkāpj ES valsts atbalsta noteikumus, piešķirot negodīgas nodokļu priekšrocības četriem Spānijas klubiem. Pagāja vairāk nekā četri gadi bez lēmuma pieņemšanas. Sūdzības iesniedzējs pieņēma, ka Komisijas bezdarbība šajā gadījumā varētu būt saistīta ar to, ka atbildīgais komisārs atbalsta vienu no iesaistītajām futbola komandām, un laikā, kad lēma par nodokļu priekšrocībām, bija Spānijas valdības ministrs.

Pēc tam, kad ombuds lūdza Komisiju rīkoties saistībā ar šo sūdzību, [Komisija sāka izmeklēšanu par iesaistīto futbola klubu finansēšanu](#). Ombuds ieteica to darīt, uzsverot, ka Eiropas sabiedrībai ir svarīgi redzēt, ka Komisija ātri risina jautājumus par iespējamiem valsts atbalsta noteikumu pārkāpumiem, tādējādi kļiedējot aizdomas par interešu konfliktu.

Vairākos gadījumos pilsoņi sūdzējās ombudam par to, ka iestādes pieļāvušas procesuālas kļūdas, neatbild uz saraksti vai pilsoņiem sniegušas maldinošu informāciju. Pēc ombuda ieviešanas iestādes, par kurām bija iesniegtas sūdzības, atrisināja daudzas nesaskaņas un uzlaboja savas procedūras.

Viena no šādām lietām bija saistīta ar sievieti, kura piedalījās Komisijas organizētā konkursā ārštata konferences tulkiem. Komisija viņu uzaicināja uz pārbaudi. Tomēr pārbaudes dienā iestāde viņai paziņoja, ka viņa nevar piedalīties pārbaudē, jo neatbilst vienam konkursa atbilstības kritērijam. Kandidāte iesniedza sūdzību ombudam par to, ka Komisija nav laicīgi viņu brīdinājusi par neatbilstību. [Komisija piekrita ombuda ieteikumam](#) un samaksāja sūdzības iesniedzējai kompensāciju EUR 300 apmērā.

Cita lieta bija saistīta ar ceļotāju, kura reiss bija aizkavējies par 23 stundām un kurš bija vērsies pēc palīdzības pie gaisa pārvadātāja, valsts tiesību piemērošanas iestādes un Komisijas. Pēc tam viņš iesniedza sūdzību ombudam, ka atbilstošā [ES sūdzību veidlapa](#) nebija precīza, kā arī vēlējās, lai Komisija pārskata sūdzību procedūru vai informāciju veidlapā. [Komisija to izdarīja](#) un pateicās ombudam par uzmanības pievēršanu šim jautājumam.

7 • Kā mēs risinām lietas

Kā strādā Eiropas ombuds. <http://europa.eu/lpG89cr>

Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) un **ES Pamattiesību hartā** ir paredzētas tiesības iesniegt sūdzību Eiropas ombudam. LESD pilnvaro ombudu saņemt sūdzības no ikviena Savienības pilsoņa vai ikvienas fiziskas vai juridiskas personas, kuras pastāvīgā dzīvesvieta vai juridiskā adrese ir kādā no Savienības dalībvalstīm.

Ombuds nodrošina, ka bezmaksas sūdzību pakalpojums ir godīgs, pārredzams un pēc iespējas vienkāršāks. Sūdzību iesniedzēji var iesniegt ombudam savu sūdzību rakstiskā veidā, tostarp iesniegt to, izmantojot drošu sūdzības veidlapu ombuda tīmekļa vietnē. Apzinoties nemieru, ko cilvēki sākotnēji jūt attiecībā uz savu sūdzību, ombuds tiecas sniegt ātru pirmo atbildi, četru nedēļu laikā informējot sūdzību iesniedzējus par to, kā rīkosies ar sūdzību.

Ombuds izskata katru sūdzību atsevišķi. Tas ietver arī tās sūdzības, kuras ir jānoraida, jo atrodas ārpus ombuda pilnvarām. Ja tā notiek, sūdzības iesniedzējs saņem individuālu atbildi, kurā vairumā gadījumu sniedz ieteikumu par citām struktūrām, kas varētu palīdzēt sūdzības iesniedzējam. Ombuds arī var izlemt pārsūtīt sūdzības uz šīm citām struktūrām.

Sūdzības, kas ir ombuda pilnvarās, vispirms izskata specializēts juridiskais dienests. Katru lietu piešķir konkrētai atbildīgajai personai, kura kļūst par kontaktpersonu.

Ja ombuds secina, ka konkrēta lieta neatbilst pieņemamības kritērijiem vai pamatojums pieņemamai sūdzībai nav pietiekams, ombuds paskaidro savu lēmumu un sniedz ieteikumu, ja tas ir iespējams un piemēroti.

Ja ombuds uzskata, ka ir jāsāk izmeklēšana, ombuds rūpīgi izskata sūdzības iesniedzēja sūdzības, lai noteiktu, vai problēmu var atrisināt vienkāršotā procedūrā.

Vienkāršota procedūra parasti ir daudz ātrāka un neoficiālāka nekā visaptveroša izmeklēšana. Šajā procedūrā notiek iztaujāšana pa tālruni un sīkāka noskaidrošana, kas sūdzības iesniedzējam ļauj komentēt ombuda provizorisko viedokli, ka var nebūt pamatoti iemesli plašākas izmeklēšanas sākšanai. Ombuds var arī izlemt sākt pārbaudes izmeklēšanu, lai ātri izskatītu dokumentus un izdarītu tikpat ātru secinājumu par lietas būtību.

Visaptveroša izmeklēšana var būt nepieciešama, piemēram, kad sūdzība nav steidzama, ir sarežģīta vai ir skaidri redzams, ka būs nepieciešama attiecīgās iestādes dažādu specializēto dienestu iesaistīšana.

Ja ombuds lemj par labu sūdzības iesniedzējam, pastāv vairākas iespējas attiecībā uz turpmāk notiekošo. Var piedāvāt mierizlīgumu, kas apmierinātu sūdzības iesniedzēju, vai izveidot ieteikuma projektu, kurā lūdz iestādei labot kļūdu pārvaldē.

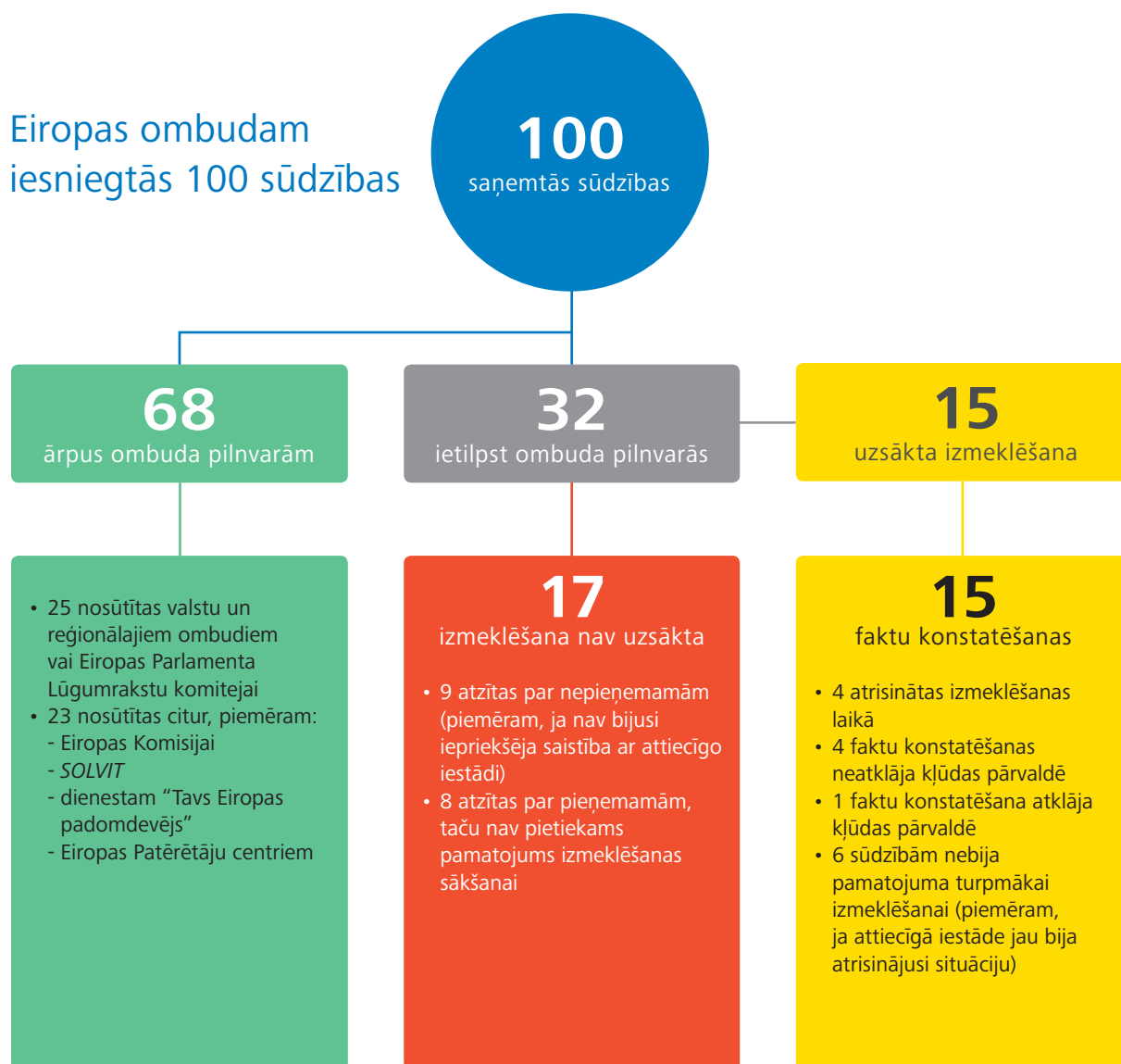
Ja nav iespējams mierizlīgums, ombuds var izlemt izteikt aizrādījumu. Tomēr, ja attiecīgā iestāde izlemj atrisināt sūdzības iesniedzēja sūdzību, pirms ombuds konstatē faktus, parasti ombuds uzskata par nevajadzīgu kritizēt iestādi, izveidojot oficiālu faktu konstatēšanu par kļūdu pārvaldē.

Ombudam ir arī pilnvaras uzsākt izmeklēšanu pēc paša iniciatīvas. Izmantojot šīs pilnvaras, ombuds var izmeklēt pārvaldē iespējami pieļautu kļūdu, par kuru ombudam ziņojusi

persona, kurai nav tiesību iesniegt sūdzību. Turklāt ombuds var arī izmantot šīs pilnvaras, lai veiktu izmeklēšanu attiecībā uz sistemātiskām problēmām ES iestādēs.

Katru gadu Eiropas ombuds saņem tūkstošiem sūdzību no pilsoņiem, NVO, uzņēmumiem un citām organizācijām. Ombuda biroja darbinieki nodrošina, lai katra sūdzība tiktu izskatīta, domājot par pakalpojumu sniegšanu, kā arī ātri un rūpīgi. Turpmāk parādīts, kas notiek ar tipiskām 100 iesniegtām sūdzībām.

Eiropas ombudam iesniegtās 100 sūdzības

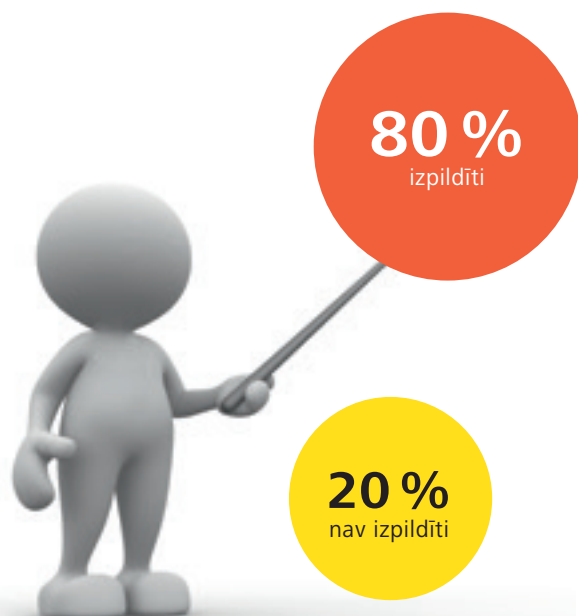

8 • Ombuda priekšlikumu izpilde

Katru gadu Eiropas ombuds publicē visaptverošu atskaiti par to, kā Eiropas Savienības institūcijas atbild un reaģē uz ombuda priekšlikumiem Eiropas Savienības pārvaldes pilnveidošanai un uzlabošanai. Priekšlikumi var būt draudzīga risinājuma formā, kā rekomendāciju projekts, kā kritiskas piezīmes vai citas papildu piezīmes kā arī ieteikumi.

Eiropas ombuda priekšlikumu izpilde 2012. gadā

Ziņojums (2012. gadā) ar nosaukumu “Vai pareizi? Kā ES iestādes reaģēja uz ombuda iejaukšanos 2012. gadā” liecina, ka kopumā iestādes izpildīja 80 % no ombuda priekšlikumiem, bet dažas tos izpildīja 100 % gadījumā. **Eiropas Komisija**, uz kuru attiecas visvairāk izmeklēšanu, ko veic ombuds, izpildīja 84 % priekšlikumu.

PĀRSKATS: ES iestādes sniedza 118 pozitīvas atbildes uz 148 ombuda priekšlikumiem lietās, kas tika slēgtas 2012. gadā.

Atsevišķas iestādes priekšlikumus izpildīja 100 % apmērā. Jo īpaši konstruktīvi 2012. gadā ar ombudu sadarbojās **Eiropas Centrālā banka**, **Eiropas Zāļu aģentūra** un **Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs**.

Nepieciešams īpaši pieminēt arī **Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai, #OLAF**, kas veica ievērojamus uzlabojumus savās procedūrās pilsoņu interesēs.

#EU #Administration (ES pārvalde)

Eiropas Centrālā banka (ECB), **Eiropas Zāļu aģentūra (EMA)** un **Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC)** ar ombudu sadarbojās īpaši konstruktīvi. Arī **Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)** veica ievērojamus pasākumus, lai uzlabotu procedūras iedzīvotāju ērtībām.

2013. gada ziņojums būs pieejams 2014. gada rudenī.

9 • Attiecības ar ES iestādēm

Eiropas ombuds regulāri tiekas ar ES iestāžu locekļiem un ierēdņiem, lai pārrunātu, kā uzlabot pārvaldes kvalitāti, uzsvērtu sūdzību efektīvas izskatīšanas svarīgumu un nodrošinātu atbilstošu turpmāko pasākumu īstenošanu pēc ombuda ieteikumiem un ziņojumiem.

Šīs tikšanās, kas notiek kopš E. O'Reilijas ievēlēšanas amatā 2013. gadā, ir viņas iespēja pastāstīt savu nākotnes redzējumu un prioritātes. Viena no ombuda prioritātēm ir izcelt pilsoņu bažas un palīdzēt mazināt plaisu starp pilsoņiem un ES iestādēm. Viņa paskaidroja, ka to darīs, panākot sava biroja darba redzamības palielināšanu un pamatos pārkārtojot iekšējās struktūras un sūdzību izskatīšanas procesus, paturot prātā nolūku radīt efektivitātes pieaugumu sabiedrības labumam. Ombuds arī aicināja iestādes ievērot “zelta standartus” attiecībā uz efektivitāti, pārredzamību, ētisku rīcību un pārskatatbildību, lai iegūtu pilsoņu uzticību. Viņa apsolīja cieši sadarboties ar iestādēm.

9.1. Eiropas Parlaments

Emīlijas O'Reilijas tikšanās ar Martinu Šulcu 2013. gada oktobrī.

Pēc stāšanās amatā Emīlija O'Reilija tikās ar Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju Martinu Šulcu (*Martin Schulz*) un ģenerālsekretāru Klausu Velli (*Klaus Welle*). Tāpat viņa Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komitejai iesniedza īpašo ziņojumu par Eiropas Aģentūras operatīvās sadarbības vadībai pie dalībvalstu ārējām robežām (*Frontex*) atteikšanos izveidot sūdzību mehānismu. Pēc paziņošanas par savu “nolūku sadarboties ar Eiropas Parlamentu un aktīvi iesaistīties sadarbībā ar Komisiju un citām ES iestādēm pilsoņu tiesību un interešu nodrošināšanai” ombuds arī personīgi tikās ar vairākiem Eiropas Parlamenta deputātiem un Parlamenta darbiniekiem.

Martins Šulcs, Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs
Gaidu tikšanos ar Eiropas ombudu Emīliju O'Reiliju Strasbūrā.

9.2. Eiropas Komisija

Emīlijas O'Reilijas tikšanās ar Žozē Manuelu Barrozu (José Manuel Barroso) 2013. gada oktobrī.

Nemot vērā to, ka lielākā daļa katru gadu uzsāktā ombuda izmeklēšanas lietu attiecas uz **Eiropas Komisiju**, ombuda dienesti tiecas sistemātiski sazināties ar tās locekļiem un ierēdņiem.

Pēc stāšanās amatā Emīlija O'Reilija tikās ar Eiropas Komisijas priekšsēdētāju Žozē Manuelu Barrozu, Eiropas Komisijas Starpiestāžu attiecību un administratīvo lietu priekšsēdētāja vietnieku Marošu Šefčoviču (Maroš Šefčovič), ģenerālsekretāri Ketriņu Deju (Catherine Day), **Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai** ģenerāldirektoru Džovanni Kesleru (Giovanni Kessler), Tulkošanas ģenerāldirektoru Rīti Martikoni (Rytis Martikonis), kā arī Iekšējā tirgus un pakalpojumu ģenerāldirektoru Džonatānu Folu (Jonathan Faull).

#10

European Ombudsman @EUombudsman · 14 oct.
Tomorrow, Emily O'Reilly meets @MaroSefcovic, Vice-President of the @EU_Commission, in Brussels. bit.ly/17QYjtm

Details

Maroš Šefčovič @MaroSefcovic

@EUombudsman I am very much looking forward to our meeting and future cooperation.

1

09:55 - 14 oct. 2013

Eiropas ombuds

Rīt Emīlija O'Reilija tiekas ar Marošu Šefčoviču (@MaroSefcovic), Eiropas Komisijas (@EU_Commission) priekšsēdētāja vietnieku Briselē. bit.ly/17QYjtm

Maroš Šefčovičs, Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieks, iestāžu savstarpējo attiecību un administratīvo lietu komisārs ļoti gaidī mūsu tikšanos un turpmāku sadarbību.

9.3. ES aģentūras

Aptuveni pēdējo 15 gadu laikā ir izveidots liels skaits **ES aģentūru**, kuras atrodas visā Eiropā. Pamatojoties uz Eiropas ombuda kompetenci veikt izmeklēšanas pēc paša iniciatīvas, ombuds ir izstrādājis programmu vizītēm uz aģentūrām. Programma ļauj ombudam nodibināt sakarus ar dažādām aģentūrām, lai uzsvērtu labas pārvaldes, sūdzību efektīvas izskatīšanas un pakalpojumu kultūras svarīgumu. Tā arī ir iespēja noteikt un izplatīt labāko praksi aģentūrās.

Atrodoties Viļņā, lai uzstātos Eiropas Pilsoņu gada (2013. gada) noslēguma pasākumā, ombuds izmantoja iespēju, lai apmainītos viedokļiem ar **Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta** (EIGE) direktori Virģiniju Langbaku (Virginija Langbakk) un citiem darbiniekiem.

Papildu informāciju par programmu vizītēm uz aģentūrām skatiet rakstā *Eiropas ombuda vizītes uz ES aģentūrām — labākās prakses apzināšana un izplatīšana* Eiropas ombudu tīkla biļetena 2013. g. novembra izdevumā.

9.4. Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām

Ārpus attiecībām ar Savienību ombuds sadarbojas arī ar citām starptautiskām organizācijām, piemēram, [Apvienoto Nāciju Organizāciju](#), jo īpaši cilvēktiesību jomā. Piemēram, ES darbā saskaņā ar [Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām \(UNCPRD\)](#), ombuds pilda Konvencijas aizsardzības, veicināšanas un īstenošanas uzraudzības pienākumus ES iestāžu līmenī. Šos pienākumus ombuds pilda kopā ar [Eiropas Parlamentu](#), [Eiropas Komisiju](#), [Pamattiesību aģentūru \(FRA\)](#) un [Eiropas Forumu personām ar invaliditāti \(EDF\)](#). Kopā tie veido CRPD ES programmu. Konvencija stājās spēkā Eiropas Savienībā 2011. gada janvārī.

Ombuds 2013. gada laikā vispirms apspriedās ar citiem ES programmas dalībniekiem, lai izstrādātu daudzgadu darba programmu ombuda konkrētajiem pienākumiem. Viņa arī apspriedās ar [Eiropas ombudu tīkla](#), [Eiropas valstu cilvēktiesību iestāžu grupas \(NHRI\)](#) un [Eiropas līdztiesības veicināšanas struktūru tīkla \(Equinet\)](#) pārstāvjiem. To jomu starpā, kuras ir ombuda pilnvarās, ir tiesības pieprasīt ES iestādēm nodrošināt, ka: to pakalpojumi ir

pieejami personām ar invaliditāti; personām ar invaliditāti ir piekļuve informācijai no iestādēm un saziņas līdzekļiem veiksmīgai saziņai ar tām; ES iestāžu darba vide ir atvērta, integrējoša un pieejama personām ar invaliditāti; personas ar invaliditāti var efektīvi un pilnībā piedalīties politiskajā un sabiedriskajā dzīvē.

Ombuds 2013. gadā sāka izmeklēšanu attiecībā uz to, ka Parlaments atcēla atkāpi, izslēdzot vienu no darbiniekiem no ikgadējās personāla mobilitātes norises ārkārtēju ģimenes apstākļu dēļ. Ombuds sāka vēl citu izmeklēšanu, pārbaudot apgalvojumus, ka [Europass CV](#) rīks, kuru uztur [Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs \(Cedefop\)](#), nav pieejams personām ar redzes traucējumiem. Abās šajās lietās, kas joprojām tiek izskatītas, ombuds ir pievērsis iesaistīto iestāžu uzmanību CRPD.

Pēc ombuda uzaicinājuma ES dalībvalstu ierēdņiem paust ieinteresētību, kas tika publicēts 2013. gadā, ombuda komandai 2014. gada sākumā pievienojās norīkotais valsts eksperts invaliditātes jautājumos. Eksperts palīdzēs ombudam izstrādāt invaliditātes darba programmu un atrast veidus, kā labāk uzrunāt pilsoņus un ES darbiniekus, lai viņus informētu par tiesībām un pienākumiem saskaņā ar CRPD.

Kopš 2013. gada visas ombuda publikācijas pēc pieprasījuma ir pieejamas palielinātā rakstā vai audio versijās. Ombuds apņēmas gada gaitā izstrādāt dokumentu publisko reģistru, un viens no tā galvenajiem iemesliem ir mērķis nodrošināt, lai personas ar redzes traucējumiem varētu piekļūt dokumentiem.

10 • Attiecības ar tīkliem

Ombuda citām iestādēm un struktūrām pārsūtītās sūdzības; sūdzību iesniedzēji, kuriem ombuds ieteicis sazināties ar citām iestādēm un struktūrām 2013. gadā

Eiropas ombudu tīkla locekļi, tostarp:

Eiropas Komisija

Citas iestādes un struktūras

Piezīme. Tā kā dažās lietās ombuds sniedza sūdzības iesniedzējam vairāk nekā viena veida padomu, norādītais procentuālais kopskaits pārsniedz 100 %.

Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar dažādiem tīkliem, nodrošinot, lai pilsoņu sūdzības par ES tiesību aktiem tiktu izskatītas ātri un efektīvi.

Daudzi sūdzību iesniedzēji sazinās ar ombudu, ja viņi saskaras ar problēmām attiecībā uz valsts, reģionālajām vai vietējām pārvaldes iestādēm. Šādas sūdzības neietilpst ombuda pilnvarās un bieži vien ir saistītas ar iespējamām dalībvalstu izdarītiem ES tiesību aktu pārkāpumiem. Vispiemērotākie daudzu šādu lietu izskatīšanai ir valstu vai reģionālie ombudi, kas iekļauti [Eiropas ombudu tīklā](#). Arī [Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja](#) ir tīkla pilntiesīga locekle. Viens no tīkla uzdevumiem ir veicināt sūdzību ātru pārsūtīšanu kompetentajam tīkla loceklim, vai tas būtu valsts vai reģionālais ombuds, līdzīga iestāde vai Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja.

Pieprasīt informāciju

Iesniegt sūdzību

Eiropas ombuda interaktīvais ceļvedis palīdz 20 000 pilsoņu gadā atrast pareizo problēmu risināšanas struktūru, ar kuru sazināties.

Tīkls pašlaik aptver 94 birojus 35 Eiropas valstīs. Tīklā ietilpst valstu un reģionālie ombudi un līdzīgas iestādes Eiropas Savienības dalībvalstīs, ES kandidātvalstīs un citās Eiropas Ekonomikas zonas un/vai Šengenas zonas valstīs, kā arī Eiropas ombuds un Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja.

Ombudu tīkls ir noderīgs mehānisms ES tiesību aktu informācijas un labākās prakses apmaiņai, kuru sekmē semināri, divreiz gadā izdots biļetens un ārtīkls elektroniskajām apspriešanām un dokumentu apmaiņai.

To jautājumu starpā, kuri tika apspriesti 2013. gadā, bija: Eiropas ombuda nozīme saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (UNCPRD), izmeklēšanas, kuras ombudi sāk pēc pašas iniciatīvas, sociālo plašsaziņas līdzekļu integrācija ombuda biroja saziņas stratēģijā, valstu preventīvo mehānismu funkciju īstenošana un inovācijas ombuda birojos.

Eiropas ombuds un [Īrijas ombuds](#) 2013. gadā kopīgi organizēja [devīto Eiropas valstu ombudu tīkla semināru](#). Seminārs notika

Dublinā 15.–17. septembrī, un tajā pārrunāja dažādus tematus, tostarp inovācijas ombuda birojos, reformas taupības dēļ un pilsoņu ņemšanu vērā.

Ko lai mēs darām, kad pacietība ir beigusies un cilvēki protestē un sūdzas mums — ombudiem?

Vai pietiek ar to, ka vienkārši apskatām to atlikušo shēmu pārvaldi, kas paredzētas cilvēku un ģimeņu atbalstam, un ignorējam politikas izvēles, kas lika atmet citās shēmas vai samazināt to apmēru un daudzumu, vai arī mums ir pienākums rosināt pārrunāt par šīm politikas izvēlēm, kaut vai tik daudz, cik mēs varam, kad izvēlamies veikt savas izmeklēšanas un kad pēc tam tās risinām?

Lasiet Emīlijas O'Reilijas runu, ko viņa teica šodien 9. Eiropas valstu ombudu tīkla seminārā: <http://bit.ly/1bok4n8>

Dažos gadījumos ombuds par piemērotu var uzskatīt sūdzības pārsūtīšanu [Eiropas Komisijai](#), [SOLVIT](#) vai [“Tavam Eiropas padomdevējam”](#). SOLVIT ir tīkls, ko izveidojusi Komisija, lai palīdzētu cilvēkiem, kuri saskaras ar šķēršļiem, tiecoties īstenot savas tiesības Savienības iekšējā tirgū. “Tavs Eiropas padomdevējs” ir vēl viens ES mēroga tīkls, kuru Komisija izveidoja, lai sniegtu padomus pilsoņiem par dzīvošanu, strādāšanu un ceļošanu ES. Pirms sūdzības pārsūtīšanas vai ieteikuma sniegšanas sūdzības iesniedzējam ombuda dienesti dara visu iespējamo, lai noteiktu, kura cita struktūra varētu palīdzēt vislabāk.

Problēmas saistībā ar ES? Kas jums var palīdzēt?

Ombuda publikācijā [“Problēmas saistībā ar ES? Kas jums var palīdzēt?”](#) ir ietverta plašāka informācija par alternatīvām pārsūdzēšanas iespējām.

11.1. Budžets

Ombuda budžets ir ES budžeta neatkarīga iedaļa. Tā ir iedalīta trīs sadaļās. Iedaļas 1. sadaļā ir ietvertas algas, pabalsti un citi ar darbiniekiem saistīti izdevumi. Iedaļas 2. sadaļa attiecas uz ēkām, mēbelēm, iekārtām un dažādiem citiem darbības izdevumiem. Savukārt 3. sadaļā ir ietverti izdevumi, kas rodas, iestādei pildot savas vispārējās funkcijas. [Budžeta apropriācijas 2013. gadā bija EUR 9 731 371.](#)

Lai nodrošinātu resursu efektīvu pārvaldību, ombuda biroja iekšējais revidents Roberts Galvins (*Robert Galvin*) veic iestādes iekšējās kontroles sistēmu un biroja veikto finanšu operāciju regulāras pārbaudes. Tāpat kā citās ES iestādēs, arī ombuda iestādē revīziju veic [Eiropas Revīzijas palāta.](#)

11.2. Resursu izlietojums

Katru gadu ombuds pieņem [gada pārvaldības plānu](#), kurā norāda konkrētas darbības, kas birojam jāveic, lai īstenotu iestādes prioritātes. Gada pārvaldības plāns 2013. gadam bija trešais, kura pamatā bija ombuda [stratēģija 2009.–2014. gada pilnvaru termiņam](#). Mērķi 2013. gadam, tāpat kā citiem gadiem, kas ietverti stratēģijā, bija klausīties, nodot vēsti, pārliecināt, sazināties un pielāgot. Gada pārvaldības plānā ir ietverti galvenie darbības rādītāji, pēc kuriem novērtē panākumus minēto mērķu sasniegšanā. Galvenie darbības rādītāji un atbilstošie mērķi katru gadu tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā pārstrādāti.

Ombuds arī sagatavo [gada darbības ziņojumu](#). Gada darbības ziņojumā tiek izklāstīti darbību rezultāti gada pārvaldības plānā noteikto mērķu sasniegšanā, ar darbībām saistītie riska veidi, ombuda rīcībā esošo resursu izlietojums un iestādes iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte un lietderība.

Iepazīstieties ar Eiropas ombuda komandu. <http://europa.eu/!RX89vb>

11.3. Ombuda komanda

Ombuda birojā strādā augsti kvalificēts, vairākas valodas pārvaldošs personāls. Tādējādi tiek nodrošināts, ka tas tiek galā ar sūdzību izskatīšanu par pārvaldē pieļautām kļūdām 24 oficiālajās ES valodās un vairo informētību par ombuda darbu. Eiropas ombuda biroja štatū sarakstā 2013. gadā bija 67 amata vietas.

Pilnīgs un regulāri atjaunināts darbinieku saraksts, kurā ietverta sīka informācija par ombuda biroja struktūru un katras nodaļas uzdevumiem, ir pieejams 24 oficiālajās ES valodās ombuda tīmekļa vietnē (www.ombudsman.europa.eu).

Eiropas ombuda komanda.

Kā sazināties ar Eiropas ombudu

Pa pastu

Eiropas ombuds
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F-67001 Strasbourg Cedex

Pa tālruni

+33 (0)3 88 17 23 13

Pa faksu

+33 (0)3 88 17 90 62

Pa e-pastu

eo@ombudsman.europa.eu

Tiešsaistē

Tīmekļa vietne: www.ombudsman.europa.eu

Twitter: twitter.com/EUombudsman

Google+: plus.google.com/101520878267293271723

LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026

YouTube: www.youtube.com/eotubes

Vizītēs

Ja vēlaties apmeklēt Eiropas ombuda birojus Briselē vai Strasbūrā, lūdzu, piesakieties iepriekš.

Šis gada ziņojums ir publicēts interneta vietnē
www.ombudsman.europa.eu

© Eiropas Savienība, 2014. gads

Ja nav norādīts citādi, visas fotogrāfijas, video un attēli: © Eiropas Savienība.

Atļauta reproducēšana izglītojošiem un nekomerciāliem mērķiem, ja tiek norādīts avots.

Dizains un izkārtojums: *Rosendahls A/S*, Albertslunda, Dānija, un *EntenEller A/S*, Valbija, Dānija.

Salikumā izmantoti *FrutigerNext* un *Palatino* burtveidoli.

Printed in Belgium

Print ISBN 978-92-9212-586-8 . ISSN 1725-9754 . doi:10.2869/38774 . QK-AA-14-001-LV-C

EPUB ISBN 978-92-9212-610-0 . ISSN 1830-6896 . doi:10.2869/4478 . QK-AA-14-001-LV-E

PDF ISBN 978-92-9212-562-2 . ISSN 1830-6896 . doi:10.2869/33834 . QK-AA-14-001-LV-N

ms • Gada ziņojums • Gada ziņojums • Gada ziņojums • Gada ziņojums • Gada ziņojums

Ja jums nepieciešama šīs publikācijas versija palielinātā rakstā, lūdzu, sazinieties ar Eiropas ombuda biroju. Pēc pieprasījuma mēs centīsimies izveidot arī audio versiju.